

תיקון ליקויים

משק הטרקטורים

דו"ח שנתי 14, עמ' 257

תכנון הפעלת הטרקטורים וניצולם

מינהל פיתוח הקרקע נהג להכין תכנית של עבודות, שעל מחלקת הייעור ועל המחלקה להכשרת הקרקע לעשותן, אך לא הכין תכנית תעסוקה לטרקטורים לפי מקומות עבודה ולפי תקופות. על סמך נסיון קודם קבע המינהל לשנים 1961/62 ו-1962/63 את מכסת התעסוקה הרצויה של הטרקטורים ל-2,000 שעות לשנה לטרקטור. בשנים אלה הועסקו הטרקטורים בשיעור תעסוקה ממוצע נמוך בהרבה מזה שנקבע.

בעקבות הביקורת הכין המינהל לשנת 1964/65 תכנית תעסוקה לטרקטורים לפי מקומות עבודה; מכסת התעסוקה השנתית הרצויה לטרקטור נקבעה ב-1,750 שעות. עד דצמבר 1964 התאים הביצוע למתוכנן.

חיוב היחידות בעד שירותי הטרקטורים

המינהל חייב את היחידות, שבשבילן מבצעת יחידת הטרקטורים עבודות, במחיר לשעת עבודה לפי מחירון. סיכום ההוצאה וההכנסה לפי נתוני המינהל הראה, שליחידת הטרקטורים היו גרעונות: בשנת 1962/63 הייתה ההוצאה 927,000 ל"י, ההכנסה — 792,900 ל"י, והגרעון — 134,100 ל"י. סיבת הגרעונות הייתה, שהעלויות של יחידת הטרקטורים לשעת עבודה עלו בשיעור ניכר על המחירים שבמחירון, אף על פי שאלה היו גבוהים ממחירי השוק.

לשנת 1963/64 העלה המינהל את מחירי שעות העבודה ב-10%, והשווה אותם למחירים הנהוגים במפעל הטרקטורים של הסוכנות היהודית, מתוך הנימוק שבגלל השוני בתנאי ההפעלה אין מקום להשוות את המחירים לאלה של השוק הפרטי. החשבונות לאותה שנה עוד לא סוכמו.

תיקוני טרקטורים

בשנים 1961/62 ו-1962/63 הוציא המינהל על תיקונים וחלקי חילוף של טרקטורים כ-200,000 ל"י. התיקונים נעשו ברובם במוסכים פרטיים, ומיעוטם במוסך של היחידה. במוסך זה נרשמו בנפרד רק ההוצאות על חלקי חילוף, ואילו על העבודה המושקעת בתיקון כל טרקטור לא היה פירוט. לא היו אפוא נתונים מלאים, שלפיהם יוכל המוסך לחייב את חשבוננו של כל טרקטור בעד כל תיקון לחוד. העדר רישום כזה אף מנע להשוות את עלות התיקונים במוסך של המינהל לעלות התיקונים שבמוסכים פרטיים.

גם ב-1963/64 לא רשם המוסך את שעות העבודה שהושקעו בתיקון כל טרקטור; בסוף השנה חילק המינהל את ס"ה ההוצאות בשכר העבודה על תיקונים באופן שווה לכל טרקטור.

הפיקוח על הטרקטורים

הנהלים שהונהגו על ידי המינהל לא היה בהם כדי להבטיח פיקוח מלא על תעסוקת הטרקטורים ומפעיליהם: הפרטים בדו"חות, הנוגעים למקומות עבודתם ומספר שעות

תעסוקתם, נרשמו בידי מפעילי הטרקטורים עצמם ; אישור הדו"ח נעשה בידי מנהל עבודה במקום, שהוא בדרג נמוך ; לא היו הוראות, שיחייבו בדיקת דו"חות אלה בדרג יותר גבוה.

במאי 1964 הוציא המינהל הוראות המחייבות את המפקחים הגושיים והאזוריים לבדוק, בעת ביקורם בשדה, את אישורי העבודה הניתנים על ידי מנהלי העבודה במקום למפעילי הטרקטורים, ולדווח להנהלת האיזור על סטיות או אי התאמות.

שכירת טרקטורים

שכירת טרקטורים נעשתה על ידי עובדי המינהל בדרגים שונים, בלא נוהלים קבועים ובלא הנחיות.

במאי 1964 הוציא המינהל הוראות נוהל בעניין הנדון.

*

נוכח הגרעונות בתפעול הטרקטורים המליץ מבקר המדינה, שהמינהל יבדוק בקפדנות, באיזו מידה ניתן להקטין את העלויות הכרוכות בתפעול הכלים ולצמצם את מספרם. המינהל מכר במשך השנתיים האחרונות 22 טרקטורים, שהוצאות תחזוקתם עלו על ההכנסה מהם, והחליפם בחדשים.

פעולות הייעור

דו"ח שנתי 12, עמ' 112

תוצאות המעקב אחרי תיקון הליקויים בנושא זה — ראה בפרק "פעולות הייעור" עמ' 301 בדו"ח זה.